

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	2
Vesmírne stanice	3
Televízia, Televízne noviny, 16. 1. 2022, 19:55	
POTKAN MAGAWA JE AJ NA SLOVENSKU, NEHLADÁ MÍNY, PRACUJE NA TABLETE	5
Tlač, Týždenník pre Záhorie, 17. 1. 2022	
Záver univerzitnej ligy UniCup je na spadnutie: Ktoré tímy zabojujú v grandfinále Prestige League?	7
Online, hashtag.zoznam.sk, 15. 1. 2022, 5:30	
Alzheimerova choroba: Zo spomienok sa nemusia stať len útržky	8
Online, zdravie.pravda.sk, 15. 1. 2022, 6:00	
Záver univerzitnej ligy UniCup je na spadnutie. Ktoré tímy zabojujú v grandfinále Prestige League?	10
Online, rewind.sk, 14. 1. 2022, 10:10	
Tipy na víkend: Košické Winter Classic, korčuľovanie aj filmy v kine	11
Online, kosice.dnes24.sk, 14. 1. 2022, 18:00	
Anita Holá: Človek sa má vo svojom živote posúvať	13
Online, luno.hu, 16. 1. 2022, 5:59	
Nad kým sa (ne)vznášajú tiene minulosti?	15
Online, pravnelisty.sk, 15. 1. 2022, 16:50	
UniCup: Záver univerzitnej ligy je na spadnutie. Ktoré tímy zabojujú v grandfinále Prestige League?	19
Online, hernazona.aktuality.sk, 14. 1. 2022, 9:25	

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Vesmírne stanice [✉](#)

📅 16. 1. 2022, 19:55, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s.r.o.**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: **337 500 GRP**; **7,50 OTS**; **0,08 AVE**; **19652 Eur**

Danica Nejedlá, moderátorka:

Je najdrahšou vecou, ktorú ľudstvo vyrobilo, no jej životnosť sa chýli ku koncu.

Jaroslav Zápala, moderátor:

Medzinárodnú vesmírnu stanicu by mali nahradiť súkromné projekty.

Danica Nejedlá, moderátorka:

Cieľ je jasný, neprerušit' trvalú prítomnosť človeka na obežnej dráhe.

Jozef Demeter, redaktor:

ISS oslávila 20 rokov na orbite, no nebude tu večne. Už teraz jej životnosť predĺžili najviac do roku 2030.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV:

V tomto prechodnom období v tomto desaťročí NASA chce nahradiť túto stanicu komerčnými stanicami.

Ján Baláž, Ústav experimentálnej fyziky SAV:

Oni sú budované tak, aby mohli fungovať aj nezávisle od tejto stanice a až tá stanica doslúži, tak sa odpoja a súkromné moduly v podstate prevezmú túto štafetu.

Jozef Demeter, redaktor:

Jedným z prvých má byť modul spoločnosti Axiom, ktorý by mal do kozmu letieť už o 3 roky.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

Neskôr by mali letieť ďalšie 3 moduly a tvorili by takú samostatnú jednotku vlastne, ktorá by bola schopná fungovať aj bez ISS.

Jozef Demeter, redaktor:

NASA teraz navyše ďalším 3 firmám rozdelila pre začiatok viac ako 400 miliónov dolárov, aby vyvíjali ďalšie moduly pre budúce orbitálne stanice.

Ján Baláž, Ústav experimentálnej fyziky SAV:

Vesmírne technológie vôbec patria k najnáročnejším disciplinám, ktoré ľudstvo vôbec robí. Raketovú techniku, vakuovú techniku, vôbec všetky podmienky na zachovanie života, veď to je všetko veľmi komplexný problém.

Jozef Demeter, redaktor:

Prítomnosť človeka na orbite je pre ľudstvo veľmi dôležitá a podľa odborníkov by sme o ňu ani na okamih prísť nemali.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

Je to výskum vesmíru, pozorovania a rôznych zdrojov vo vesmíru, výskum zemskej atmosféry, vývoj nových materiálov, vývoj nových liekov, biologický výskum, no a v neposlednom rade aj medicínsky výskum.

Jozef Demeter, redaktor:

Budúcnosťou je navyše samotná výroba materiálov vo vesmíre.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

O ktorých sa vie, že v pozemských podmienkach ich nevieme zosyntetizovať.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV:

Niektorí hovoria, že za pár desaťročí budeme denne používať veci, ktorých kľúčové súčasti boli vytvorené vo vesmíre.

Ján Baláž, Ústav experimentálnej fyziky SAV:

Prenikanie človeka do vesmíru je zjavne nezastaviteľný proces.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV:

Základným krokom je orbita, pomôže ďalšiemu vesmírnemu výskumu a expanduje ľudstvo do vesmíru.

Jozef Demeter, redaktor:

Jozef Demeter, Televízia Markíza

POTKAN MAGAWA JE AJ NA SLOVENSKU, NEHLADÁ MÍNY, PRACUJE NA TABLETE [📄](#)

📅 17. 1. 2022, Zdroj: **Týždenník pre Záhorie**, Strana: 25, Vydavateľ: **Petit Press**, Autor: **Kristína Braxatorová**, Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Ďalšie zdroje: **Trnavské noviny**

Dosah: 406 232 GRP: 9,03 OTS: 0,09 AVE: 1276 Eur

BRATISLAVA Začiatkom januára zomrel africký potkan Magawa, ktorý bol vycvičený na hľadanie mín. Potkany sa využívajú najmä vo výskume, vedia rozoznať farby a pracovať na tabletoch. Do laboratórií sa dostali ešte pred prvou svetovou vojnou v roku 1828.

„Divožijúce potkany sa v mestách premnožili a lovci ich začali odchytať a uskladňovať v klietkach. Neuvedomili si však, že sú to zvieratá, ktoré sa veľmi rýchlo množia. A čo sa rýchlo množí, dostáva genetickú ‚nevýhodu‘,“ hovorí vedkyňa Terézia Kisková z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Na svet sa tak dostali biele albino potkany, ktoré sa vo výskume využívajú aj na Slovensku.

Na Slovensku nemáme mínové polia. Čo by robil slovenský Magawa v službe?

Na Slovensku prebiehajú výskumy na myšiach a potkanoch pri liečbe rôznych ochorení. Napríklad na našom pracovisku sa venujeme prevencii ačasnej diagnostike či liečbe rakoviny prsníka, mozgu, čreva, zápalovým ochoreniam čriev, poškodeniam a vývinu miechy.

Zistili sme, že látka v červenom víne zvaná resveratrol je veľmi dobrou prevenciou proti rakovine prsníka. Prídavnou hodnotou našej práce bolo zistenie, že nielen dávka je dôležitá, ale i čas podania.

O potkanoch sa však hovorí najčastejšie ako o škodcoch. Sú to špinavé zvieratá?

Nemyslím si. Sú to veľmi čistotné, inteligentné a učentlivé zvieratá. Ale áno, v princípe ich nájdete tam, kde je špina. Ale nie špina ako taká, ale tam, kde je jedlo, pretože to ich zaujíma najviac.

Málo ľudí o nich vie, že sú neofóbne, a teda boja sa nových vecí. Napríklad najslabšieho jedinca skupina vyšie ochutnať jedlo a ak sa mu nič nestane, naje sa aj zvyšok skupiny. Preto napríklad návnady ako otrava na hlodavce nefungujú dobre. Ale laboratórne potkany sú veľmi čisté, vychovávané v sterilnom prostredí. Nikdy nevideli slnko ani nedýchali vonkajší vzduch.

Ako sa potkany dostali do laboratórií?

Divožijúce potkany sa v mestách premnožili a lovci ich začali odchytať a uskladňovať v klietkach. Neuvedomili si však, že sú to zvieratá, ktoré sa veľmi rýchlo množia.

A čo sa rýchlo množí, dostáva genetickú nevýhodu. Práve pri rodení sa veľkého počtu spolužijúcich príbuzných potkanov sa vyliahli albíny.

Čo všetko sa dá potkana naučiť?

Dokážu sa naučiť poslúchať povely, rozoznať objekty aj farbu. No vedia aj používať dotykové obrazovky či vytvoriť si veľmi úzky vzťah s pracovníkmi laboratória.

Pracovníkov v laboratóriu vedia rozpoznať nielen podľa vzhľadu, ale aj podľa ich vône.

My máme v slovenských laboratóriách potkany so schopnosťou používať tablety?

Potkany sa dokážu dotknúť obrazovky tam, kde ich to naučíte.

Ako prebieha výcvik potkana? Je to podobné ako pri psoch, že sa odmeňujú jedlom?

Áno, presne. Buď ho motivuje pozitívne, napríklad jedlom, alebo negatívne, elektrickým šokom. Odmeňovanie funguje lepšie.

Na potkanoch sú zaujímavé aj ich krvavočervené oči. Nie je to však krv, čo to je?

Je to slzami, ktoré obsahujú látky zvané porfyríny. Niektoré z nich viažu železo.

Zaujímavé je tiež to, že majú na prednej labke štyri prsty. Samička potkana má šesť párov mliečnych žliaz. Vo všeobecnosti majú zvieratá toľko mliečnych žliaz, koľko mladých priemerne vrhajú. Tak, aby sa každé mladé nakrmilo.

Magawa mal 70 centimetrov a 1,2 kilogramu. To je bežná veľkosť potkana?

Ako pri väčšine zvierat, samce sú vzrastom väčšie. Dospelá samička váži 300 až 400 gramov, samček môže mať aj kilo. Keď má potkan dobrú starostlivosť, vie narásť do veľkých rozmerov.

Tento potkan sa dožil osem rokov, to je tiež bežné?

Vôbec nie. Hlodavce sú tzv. rstratégovia. Dožijú sa približne troch rokov a majú množstvo potomstva.

Vedkyňa Kisková v laboratóriu. foto: archív T.K.

Autor: Kristína Braxatorová

Záver univerzitnej ligy UniCup je na spadnutie: Ktoré tímy zabojujú v grandfinále Prestige League? [🔗](#)

📅 15. 1. 2022, 5:30, Zdroj: [hashtag.zoznam.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 18 103 GRP: 0,40 OTS: 0,00 AVE: 757 Eur

Záver univerzitnej ligy UniCup je na spadnutie. (Zdroj: Tlačová správa)

Elita slovenských univerzitných tímov v prestížnej lige pozná zástupcov jednotlivých univerzít, ktoré budú bojovať o majstrovský univerzitný titul víťaza v grandfinále UniCup Prestige League.

Do záverečnej fázy oboch hier, League of Legends a CS:GO, sa prebojovali hráči zo 6 rôznych univerzít. Farby východu budú hájiť Technická univerzita v Košiciach a **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Naopak západ bude patriť prevažne Bratislavčanom – Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská technická univerzita v Bratislave a Ekonomická univerzita v Bratislave. Tých však doplní ešte Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

League of Legends

Hneď v prvom zápase, ktorý predstavuje finále nižšieho pavúka, nás čaká derby západu s východom, TUKE proti EUBA.

Víťaz tohto zápasu sa posunie do následného grandfinále, kde sa už nachádza víťaz vyššej časti pavúka reprezentujúci STU. Tri najlepšie tímy si tak rozdelia finančnú výhru v hodnote 1.000 €.

Živé vysielania zápasov budú prebiehať v nedeľu 16. januára od 10:00 na Twitchi UniCupu.

Výsledky univerzitnej ligy UniCup. (Zdroj: Tlačová správa)

Counter Strike: Global Offensive

Podobný scenár bude platiť aj pri hre CS:GO. Úvodný zápas však bude patriť súboju UCM s **UPJŠ**. Rovnako opäť víťaz tohto zápasu postupuje do grandfinále.

V ňom už na neho bude prichystaný ostrieľaný tím z UK, ktorý bude obhajovať minulosezónny titul zo staršieho formátu UniCupu.

Práve tím UK sa stal rovnako prvým zástupcom, ktorý bude reprezentovať Slovensko na československom superfinále Esport University Master (EUS). Druhým zástupcom sa stane druhý grandfinalista. Tímy budú v EUS bojovať s dvojicou zástupcov Českej republiky o prízny pool 2.000 €.

Zápasy v CS:GO budú vysielanie o 2 dni skôr, ako tie v League of Legends, čiže si ich budete môcť pozrieť v piatok 14. januára v čase od 15:00 na Twitchi UniCupu.

Výsledky univerzitnej ligy UniCup. (Zdroj: Tlačová správa)

Zdroj: hashtag.sk, Tlačová správa

Autor: #Sima || Design || kennymax | , Coding || Webikon || Webikon.sk || #Sima

Alzheimerova choroba: Zo spomienok sa nemusia stať len útržky [↗](#)

📅 15. 1. 2022, 6:00, Zdroj: zdravie.pravda.sk [↗](#), Vydavateľ: PEREX, Autor: Dorota Hudecová, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 6 875 GRP: 0,15 OTS: 0,00 AVE: 572 Eur

Prišli ste už niekedy o fotky a súbory uložené na pamäťovej karte? Oveľa horšie je však prísť o spomienky uložené v našej hlave. Čo by sme mali robiť, aby sme sa vyhli demencii? Myslieť na prevenciu vrátane vyšetrenia pamäti. Práve to môže ochorenie odhaliť včas a zmierniť tak jeho priebeh neskôr v starobe.

Demencia je zatiaľ nevyliciteľné ochorenie, ktoré vzniká v dôsledku degeneratívnych ochorení, ochorení cievnych, traumatických, metabolických a ďalších porúch centrálného nervového systému. Najčastejším typom demencie, ktorý tvorí 60 až 70 percent prípadov, je demencia Alzheimerovho typu, ktorá podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) patrí medzi desať hlavných smrteľných ochorení. Aj keď najčastejšie postihuje starších ľudí, začína sa už po 40. roku veku. Kľúčová je preto prevencia, ktorá môže ochorenie podchytiť včas a zmierniť tak jeho priebeh neskôr v starobe.

Alzheimerova choroba je pomaly sa rozvíjajúce degeneratívne ochorenie mozgu, ktoré vedie k zániku nervových buniek a nervových spojení. Postihuje predovšetkým tie časti mozgu, ktoré sú dôležité pre pamäť, myslenie a rozumové schopnosti. Medzi typické príznaky tohto ochorenia patrí zhoršovanie pamäti, neschopnosť rozpoznávať miesta a ľudí, zabúdanie a strata orientácie v čase a priestore.

Aj na Slovensku demencia zasahuje do životov desiatok až stoviek tisíc ľudí. Odhaduje sa, že týmto ochorením trpí u nás približne 60-tisíc pacientov, o ktorých sa stará až 150 000 opatrovateľov. V roku 2040 sa však počet pacientov na Slovensku môže zvýšiť až trikrát. Navyše celú situáciu ešte viac komplikuje pandémia ochorenia COVID-19. Pacienti po prekonaní tohto ochorenia môžu mať podľa prvých štúdií zvýšené riziko vzniku Alzheimerovej choroby, ktorá patrí medzi najčastejšie typy demencie.

Čítajte rozhovor Psychiatrička: Demencia pre mnohých znamená stratu dôstojnosti

Napriek tomu je však demencia na Slovensku dlhodobo podceňovaná a vnímaná ako ochorenie starých ľudí. Treba si však uvedomiť, že demencia je ochorenie, ktoré sa týka nás všetkých – mladších aj starších.

„Demencia je termín, ktorým označujeme súbor určitých príznakov. V praxi rozlišujeme rôzne typy demencií, sú však jednými z najčastejších ochorení mozgu v starobe. Alzheimerova choroba je ochorenie, ktoré sa prejavuje predovšetkým začínajúcim sa zhoršovaním pamäti,“ vysvetľuje psychologička Petra Brandoburová z Centra MEMORY v Bratislave.

Pod kontrolou treba mať všetky rizikové faktory – nadváhu, krvný tlak, cholesterol, hladinu krvného cukru. V stravovaní je dôležitá striedmosť a správne zastúpenie živín s dostatkom ovocia a zeleniny, ako aj potravín s vysokým obsahom dobrých tukov. Pravidelné cvičenie môže zlepšiť schopnosť vykonávať bežné aktivity denného života, zlepšuje priestorovú orientáciu, zlepšuje kognitívne funkcie. Vhodné sú napríklad rýchla chôdza aspoň trikrát do týždňa, strečing, balančné cvičenia a iné aeróbne cvičenia najlepšie pod dohľadom odborníka.

Čítajte viac Strata sluchu zvyšuje riziko demencie

“V súčasnosti máme dostupné dôkazy o krokoch, ktoré vedú k významnému zníženiu rizika vzniku a rozvoja demencií. Patria k nim najmä roky nášho formálneho vzdelávania a učenia sa vrátane kognitívneho tréningu, pravidelná fyzická aktivita, konzumácia tzv. stredomorskej stravy, ďalej nefajčenie, mierna konzumácia alkoholu a pravidelná sociálna aktivita,“ dodáva doktorka Zuzana Katreniaková z Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Aké sú príčiny vzniku Alzheimerovej choroby

Istá kombinácia nasledujúcich faktorov môže vytvárať predpoklady pre vznik tohto ochorenia: pokročilý vek, niekedy dokázaná dedičnosť, výskyt rizikových faktorov, ktoré podmieňujú aj vznik srdcovo-cievnych ochorení – vysoký tlak, fajčenie, obezita, cukrovka, vysoká hladina cholesterolu, predchádzajúce úrazy hlavy, stres, vysoká miera úzkosti a pesimizmu, škodlivo pôsobiace vplyvy prostredia

Časté príznaky, ktoré by si mali príbuzní všimnúť:

zhoršovanie pamäti, ktoré narušuje schopnosť plniť jednoduché úlohy každodenného života

časté opakovanie otázok, problémy s formulovaním viet

časté zmeny nálad a správania, nezáujem o okolitý svet

ukladanie vecí na nesprávne a nevhodné miesta, neschopnosť ich potom nájsť

zlá orientácia v známom prostredí – problém trafiť domov

časová dezorientácia – obmedzenie schopnosti zapamätať si aktuálny deň či rok

Autor: Dorota Hudecová

Záver univerzitnej ligy UniCup je na spadnutie. Ktoré tímy zabojujú v grandfinále Prestige League? [🔗](#)

📅 14. 1. 2022, 10:10, Zdroj: [rewind.sk](#) [🔗](#), Autor: Adam Martiš, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 2 403 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 360 Eur

Mám 22 rokov, študujem masmediálnu komunikáciu a som milovníkom filmov, seriálov, hier a popkultúrneho obsahu. Zaujímam sa aj o technológie, hudbu, módu či šport - celkový rozhľad je u mňa na prvom mieste.

Grandfinále UniCup Prestige League

Elita slovenských univerzitných tímov v prestížnej lige pozná zástupcov jednotlivých univerzít, ktoré budú bojovať o majstrovský univerzitný titul víťaza v grandfinále UniCup Prestige League.

Do záverečnej fázy oboch hier, League of Legends a CS:GO, sa prebojovali hráči zo 6 rôznych univerzít. Farby východu budú hájiť Technická univerzita v Košiciach a **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Naopak západ bude patriť prevažne Bratislavčanom – Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská technická univerzita v Bratislave a Ekonomická univerzita v Bratislave. Tých však doplní ešte Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

League of Legends

Finálové zápasy Prestige League LoL; Zdroj: [lanecraft.cz](#)

Hneď v prvom zápase, ktorý predstavuje finále nižšieho pavúka, nás čaká derby západu s východom, TUKE proti EUBA.

Víťaz tohto zápasu sa posunie do následného grandfinále, kde sa už nachádza víťaz vyššej časti pavúka reprezentujúci STU. Tri najlepšie tímy si tak rozdelia finančnú výhru v hodnote 1.000 €.

Živé vysielania zápasov budú prebiehať v nedeľu 16. januára od 10:00 na Twitchi UniCupu.

Counter Strike: Global Offensive

Finálové zápasy Prestige League CS:GO; Zdroj: [lanecraft.cz](#)

Podobný scenár bude platiť aj pri hre CS:GO. Úvodný zápas však bude patriť súboju UCM s **UPJŠ**. Rovnako opäť víťaz tohto zápasu postupuje do grandfinále.

V ňom už na neho bude prichystaný ostrieľaný tím z UK, ktorý bude obhajovať minulosezónny titul zo staršieho formátu UniCupu.

Práve tím UK sa stal rovnako prvým zástupcom, ktorý bude reprezentovať Slovensko na československom superfinále Esport University Master (EUS). Druhým zástupcom sa stane druhý grandfinalista. Tímy budú v EUS bojovať s dvojicou zástupcov Českej republiky o prízny pool 2.000 €.

Zápasy v CS:GO budú vysielanie o 2 dni skôr, ako tie v League of Legends, čiže si ich budete môcť pozrieť v piatok 14. januára v čase od 15:00 na Twitchi UniCupu.

ZNAČKY

Autor: Adam Martiš

Tipy na víkend: Košické Winter Classic, korčuľovanie aj filmy v kine [✉](#)

📅 14. 1. 2022, 18:00, Zdroj: kosice.dnes24.sk [✉](#), Vydavateľ: internet.sk, a.s., Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 100 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 344 Eur

V Košiciach si cez víkend užijeme športové aj kultúrne podujatia. Žiaľ, iba v režime OP.

Zdroj: TASR/František Iván , Facebook.com/Kino Úsmev

Po uvoľnení opatrení sa opäť otvorili kinosály, divadlá, košická zoo a pridá sa aj botanická záhrada. Žiaľ, iba pre očkovaných a tých, ktorí prekonali Covid-19.

Do režimu OP spadajú aj deti do 12 rokov a dvoch mesiacov veku a osoby s kontraindikáciou očkovania, ktoré sa vedia preukázať certifikátom o výnimke z očkovania a zároveň negatívnym testom (Ag, RT-PCR, LAMP).

Zoo aj botanická záhrada

Košická zoo v Kavečanoch je otvorená v režime OP, pričom kapacita exteriéru je obmedzená na 50 návštevníkov na dve hodiny. Exotárium a minivivárium sú zatvorené.

V sobotu sa opäť otvoria aj brány Botanickej záhrady Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**), taktiež v režime OP. Otváracie hodiny sú denne od 9.00 do 15.00 hod. Keďže na nádvorí prebiehajú stavebné práce v rámci rekonštrukcie, do expozičných skleníkov a vestibulu sa návštevníci dostanú cez obchádzkovú trasu vyznačenú vnútri areálu.

Korčuľovanie na klzisku aj v hale

Pre milovníkov korčuľovania bude cez víkend k dispozícii ľadová plocha v športovo-zábavnom areáli na Alejovej. V režime OP sa môžete prísť korčuľovať v sobotu aj nedeľu v časoch 10.00 – 11.00 hod., 11.30 – 12.30 hod., 13.15 – 14.15 hod., 14.45 – 15.45 hod. a 16.15 – 17.15 hod. Kapacita plochy je obmedzená na 53 osôb. Vstupné je 1,50 eur na hodinu a funguje aj požičovňa korčúľ.

Verejné korčuľovanie sa cez víkend uskutoční aj v Aréne Sršňov. V sobotu aj nedeľu o 11.00 – 12.00 hod. a 14.45 – 16.00 hod. Vonkajšie klzisko v Mestskom parku bude pre verejnosť otvorené iba v sobotu od 9.00 do 20.00 hod. Vstup v režime OP a kapacita plochy je obmedzená na 53 korčuliarov.

V prípade dostatočných mínusových teplôt si môže ktokoľvek bez obmedzení užiť korčuľovanie na zamrznutom Mlynskom náhone alebo košickom Jazere. Ak si ale nie ste istý hrúbkou a pevnosťou ľadu, nevstupujte naň!

Hokejový turnaj amatérov

V nedeľu sa na ploche v Mestskom parku uskutoční turnaj Cassovia Winter Classic o pohár primátora, o ktorý zabojujú kluby košickej amatérskej hokejovej ligy. Zápas sú naplánované každú hodinu od 9.00 do 17.00 hod., kedy je na programe finále. Počet divákov, v režime OP, bude obmedzený na 100 osôb. Rozpis zápasov nájdete TU .

Filmy na veľkom plátne

Zaočkovaní a po prekonaní covidu sa dostanú aj do kina. Premietať bude cez víkend kino Úsmev aj multikiná v obchodných centrách Optima a Galéria.

Podľa vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ) môžu byť nízko rizikové podujatia ako sú kiná bez konzumácie jedál a nápojov, otvorené na 50 % kapacity alebo maximálne pre 100 osôb. V prípade stredne rizikových podujatí, ktorým je kino s konzumáciou je limit počtu divákov stanovený na 25 % kapacity alebo maximálne 100 osôb.

Lyžovačka na Jahodnej

Lyžiarske stredisko Jahodná pri Košiciach hlási veľmi dobré podmienky s 30–40 centimetrami snehu. Prevádzka troch vlekov je v režime OP. Stredisko je počas víkendu otvorené od 8.00 do 16.00 hod. a vyskúšať si môžete aj večerné lyžovanie od 17.00 do 21.00 hod. Cenník nájdete TU . Vyraziť môžete aj s deťmi na sánkovačku, podmienky ale už nie sú ideálne.

Ako to na Jahodnej vyzeralo minulý víkend si pozrite v priloženej galérii.

21

Galéria

Zdroj: Dnes24.sk

Autor: Global24 s.r.o.

Anita Holá: Človek sa má vo svojom živote posúvať [↗](#)

📅 16. 1. 2022, 5:59, Zdroj: luno.hu [↗](#), Autor: [zp](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **38 GRP**; **0,00 OTS**; **0,00 AVE**; **34 Eur**

Podrobnosti

Uverejnené: nedeľa, 16. január 2022, 05:59

Výborná učiteľka, kolegyňa a nenahraditeľný človek. Asi takto by som vedel charakterizovať niekoľkými slovami na Budapeštianskej slovenskej škole pôsobiacu Anitu Holú, ktorá viac než sedem rokov obohacuje svojou školskou i mimoškolskou činnosťou život výchovno-vzdelávacej ustanovizne.

Svoje povolanie začala vykonávať ako učiteľka na nižšom stupni na Slovensku, v Hodruši-Hámroch a v Brehoch. Od 2002 do 2006 bola už učiteľkou v Níredháze, ďalšie štyri roky pôsobila v Užhorode, na Ukrajine. Po dvoch rokoch v základnej škole na Drieňovej v Bratislave sa v roku 2014 vrátila do Maďarska, kde pôsobí dodnes. Stala sa obľúbenou osobou pedagogického zboru v Budapešti.

– Aké predsavzatie si si dala do nového roku?

– Nedávam si novoročné predsavzatia. Žijeme v zvláštnej dobe, zorientovať sa v množstve informácií je niekedy ťažké. Preto asi jedna z naj vecí, ktorú v tomto roku budem robiť, je čítanie. Chystám sa čítať dlho odkladanú literatúru. Mám nakúpené už viac ako rok knihy, ku ktorým som sa ešte nedostala, cez Vianoce sa mi zase rozšíril ich počet. Vedieť si poskladať historické súvislosti, oživiť vedomosti a získať nové, je vždy dôležité. Len o Štúrovi mám pripravených asi päť titulov, tak verím, že ich aj všetky zvládnem.

– Mnohokrát som sa u teba stretol s tým, že sa vyhýbaš slovu hosťujúca učiteľka a uprednostňuješ výraz vyslaná učiteľka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Prečo?

– To je len uhol pohľadu a nie vyhýbanie sa. Pre vysielajúcu stranu sme vyslaní učelia, pre prijímajúcu zase hosťujúci. Mňa na pôsobisko do zahraničia vysiela Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR ako môj zamestnávateľ na slovenskej strane, moje oficiálne pracovné zaradenie je vyslaná učiteľka, preto používam tento termín. Bez vyslania by sme neboli ani hosťujúcimi učiteľmi.

– Počas svojej kariéry si pracovala v mnohých krajinách, preto vieš porovnať výchovno-vzdelávacie procesy. Cez tieto skúsenosti v čom vidíš pozitívum a negatívum vyučovania v Maďarsku?

– Tých krajín nebolo zase až tak veľa. Pôsobila som, samozrejme, na Slovensku, potom v Maďarsku a na Ukrajine. Iné je vyučovať slovenský jazyk na Slovensku, iné v slovenskej krajine a iné v krajine hovoriacej odlišným typom jazyka. V mojej rigoróznej práci som sa venovala práve špecifikám vyučovania v prostredí krajanských škôl. Robila som komparáciu výchovno-vzdelávacích systémov v krajinách môjho pôsobenia. Tvoju otázku by som špecifikovala na vyučovanie slovenského jazyka. Pozitívom je podpora vyučovania. Ako vyslaná učiteľka som sa nikdy necítila obmedzovaná. Myslím, že všetci sme kompetentnými učiteľmi a práca s našim materinským jazykom je pre nás potešením, každý úspech našich žiakov a študentov je aj našim úspechom. Máme viaceré možnosti realizácie a máme v nich naozaj voľnú ruku. S deťmi na prvom stupni som vždy rada nacvičovala rôzne programy, v prostredí krajanských škôl je oveľa viac možností na posilňovanie tradícií, na spevavé hodiny, na hranie sa s jazykom, školský vzdelávací program k tomu priam nabáda. Cez ľudovú slovesnosť sa deti najjednoduchšie zoznamujú s jazykom. Problémová je práve odlišnosť slovenčiny a maďarčiny. Flektívna slovenčina je pre používateľov aglutinačnej maďarčiny naozaj náročná, ale mnohí naši žiaci a študenti sú dôkazom toho, že ak sa chce, aj toto sa dá zvládnuť.

– Aj v Maďarsku si pracovala na mnohých miestach. Ktoré sa ti páčilo najviac a prečo?

– Dovolím si zhrnúť to komplexnejšie. Na Slovensku som pôsobila v malých školách, ale aj vo veľkej škole v hlavnom meste, bola jedna z najlepších v mestskej časti Ružinov. Bola to krásna pracovná skúsenosť, pre deti som počas letných prázdnin organizovala letné tábory rodinného typu. Chodilo k nám na chalupu v malých skupinkách 5 detí cca 4-5 týždňov. Fyzicky to bolo veľmi náročné, ale s deťmi som si vytvorila krásne vzťahy, dnes sú to už stredoškólcovia a majú svoje prvé lásky, s mnohými dodnes udržiavam kontakty, občas si napíšeme, alebo sa stretneme. Jeden z mojich žiakov mi dokonca nedávno predstavil svoju priateľku, bolo to veľmi dojemné vidieť, že z malého chlapca, ktorého som poznala od malého dieťaťa, ktorého som učila čítať a písať, sa stáva mladý muž. Na Slovensku som medzi vyslaniami pracovala aj v Štátnom pedagogickom ústave ako výskumno-vývojová zamestnankyňa pre národnostné a krajanské školstvo, bola to zaujímavá prax z inej strany.

Moja prvá pracovná skúsenosť v zahraničí bola v Maďarsku, v Níredháze. Pracovne som sa pohybovala medzi tromi školami Mandabokor – Rozsrétszóló – Veľký Čerkes. Mandabokor bola moja domovská škola, navštevovali ju deti od prvého do štvrtého ročníka. Ľudia, s ktorými som tam prišla do styku, či už to boli pedagogickí alebo technickí zamestnanci, ale aj deti a ich rodičia boli vynikajúci. Žili sme tam ako jedna rodina, chodili sme spolu na výlety na Slovensko, pri školských akciách sme nimi všetci žili. Malo to krásne čaro. Do Rozsrétu som chodila len na krúžok slovenčiny a vo Veľkom Čerkesi som vyučovala aj na druhom stupni. Tam to bolo náročnejšie, ale dodnes spomínam na kolegu Jozefa Pokorackého, ktorý mi často pomáhal pri riešení pracovných problémov. Nemôžem zabudnúť na pána Jána Bánskeho, predsedu Slovenskej národnostnej samosprávy v Níredháze. Jeho rodina ma veľmi milo prijala, často som k nim

domov chodila a viedli sme dlhé rozhovory o Slovákoch v tejto oblasti. Podarilo sa mi pre nich zorganizovať výlet na Slovensko, do obce Jur nad Hronom, kam sa presídlili mnohé rodiny z Níredházy. Dodnes mám z týchto stretnutí milé pocity a verím, že som tiež zostala v pamäti kolegov, detí a priateľov. Nedávno som našla v archíve Domoviny z roku 2006 môj posledný rozhovor pri príležitosti slávnostného ukončenia školského roka, ej, stislo mi srdce aj takto po rokoch.

Ukrajinský Užhorod bol školou života. Skúsenosť, na ktorú sa nedá zabudnúť. Vystúpenia s deťmi, výstavy, akcie, štátne návštevy v škole. Tam sme „pričuchli“ k vysokej politike. Pravidelne k nám do školy prichádzali politici zo Slovenska, stretli sme sa tam s prezidentom, premiérom, ministrami. Vždy sa zaujímali o naše potreby a pomohli. Škola išla v priebehu niekoľkých rokov v Užhorode veľmi do popredia, dnes sídli v centre mesta, v historickej budove z obdobia prvej ČSR a má krásne priestory. To, že sa jej darí, je aj zásluhou piatich šikovných vyslaných učiteľov zo Slovenska, ale určite aj predsedu Matice slovenskej na Zakarpatsku pána Jozefa Hajniša. Vždy na školu dohliadal, vždy sa o ňu staral. V tejto škole som spoznala aj moju súčasnú kolegyňu, ktorá pôsobí so mnou ako vyslaná učiteľka tu v Budapešti, pani Máriu Kvašňákovú. V Užhorode, aj v Budapešti vyučovala a vyučuje fyziku a matematiku. Je to výborná kolegyňa. Sme malý, ale dobrý tím, a verím, že svoju krajinu aj dobre reprezentujeme.

Do Budapešti som nešla do úplne neznámeho prostredia. Z čias pôsobenia v Níredháze som poznala našu bývalú kolegyňu Moniku Szelenyiovú a, samozrejme, našu pani riaditeľku. Riaditeľka a pán spisovateľ Gregor Papuček boli pre mňa hlavnými pomocníkmi počas môjho jazykovedného onomastického výskumu, ktorý som v Mlynkoch, Santove a Číve robila ako študentka doktorandského štúdia na UK v Bratislave v roku 2002. Jeho výsledky som prezentovala na niekoľkých jazykovedných konferenciách, ktoré organizoval VÚSM, ale aj na onomastických konferenciách na Slovensku, komplexne som ho spracovala vo svojej poslednej diplomovej práci na FF UMB v Banskej Bystrici, keď som si dopĺňala vzdelanie v odbore učiteľstvo slovenského jazyka pre 5.-12.ročník. V Budapešti som spoznala vynikajúce kolegyne, s ktorými máme silné priateľské vzťahy, ďakujem im za ne. Často sú mi oporou a pomôžu pri fúkaní boľáčiek.

A kde sa mi páčilo najviac a prečo? Ak by som povedala len jedno z mojich pracovných miest, asi by sa kolegovia z tých druhých urazili. Všade mi život priniesol cenné lekcie, ale aj vzácných ľudí. Každé moje pôsobisko ma posunulo do toho nového s batôžkom skúseností. Budapešť mi prirástla k srdcu, s jej históriou, čulým veľkomestským ruchom, zaujímavými miestami v meste a okolí, dobrými priateľmi, ktorých som si tu za tie roky našla. Rada sa však vraciam domov, na svoju tichú samotu obklopenú lesmi.

– Aký je kolektív učiteľov Slovákov v Maďarsku? Čo by si im odporučila?

– Prekvapilo ma, že sú veľmi srdeční a spontánni. Žiaľ, aj vďaka súčasnej situácii máme veľmi málo možností, aby sme sa stretávali, vymieňali si pracovné skúsenosti. Bolo by to fajn aj vzhľadom na fakt, že my máme isté skúsenosti zo Slovenska a oni zase z prostredia slovenských škôl v Maďarsku. Viera v to, že zotrvajú vo svojom úsilí vzdelávať vo svojom národnostnom jazyku mi nedáva právo na odporúčania. Budem držať silno všetkým palce, aby vydržali. Naša krásna slovenčina za to stojí.

– Už viac ako dva roky vyučuješ len na gymnáziu. Nechýba ti nižší stupeň? Vyučovanie v nižších triedach?

– Chýba, ale človek sa má vo svojom živote posúvať. Nikdy som nebola typom učiteľa, ktorý by chcel stagnovať celý život v jednom ročníku, v jednej škole. Od skončenia prvého odboru na **UPJŠ** v Prešove som sa vzdelávala práve preto, aby som sa vždy posunula ďalej. Ďalej, neznamená vyššie. Život je výzva a mnohé výzvy treba prijať a odskúšať. Práca s gymnazistami má tiež svoje čaro a ja práve teraz učím tých, s ktorými som začínala v tretej triede, keď som prišla do Budapešti. Za ten čas podrástli, zmúdreli a teším sa z toho. To, čo som pomáhala zasiať, mi rastie pred očami. Dodnes si spomínam na slová môjho žiaka Olivera z tretej triedy, ktoré mi povedal, keď som sem prišla: „Pani učiteľka, nebojte sa, my rozumieme po slovensky“. A tak som sa nebála.

– Teraz sa ti končí vymenovanie. Aké podmienky sú teraz platné? Plánuješ ostať v Maďarsku, alebo máš čosi iné?

– Podmienky určuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Moje plány závisia od rozhodnutia vysielajúcej a prijímajúcej strany. Všetko ukáže čas.

Za rozhovor ďakuje Atila Rusnák

Foto: Andrea Kiššová alebo archív

Autor: zp

Nad kým sa (ne)vznášajú tieň minulosti? [🔗](#)

📅 15. 1. 2022, 16:50, Zdroj: [pravnelisty.sk](#) [🔗](#), Autor: Viktória Hellenbart, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 32 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 Eur

Blížia sa voľby do Súdnej rady Slovenskej republiky. Aby sme si priblížili jej postavenie v našom (ne)materiálnom právnom štáte, prinášam úplné znenie článkov Ústavy Slovenskej republiky, publikovanej v Zbierke zákonov pod číslom 460/1992 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť dňom jej vyhlásenia, 1.10.1992.

Slovenská republika je (ešte stále?) samostatným štátom v strednej Európe, ktorý si pripomína výročie svojho vzniku každý rok 1.1. V roku 2022 si najvyšší zákonodarný zbor tejto republiky, národná rada, toto výročie nepripomenula vyvesením štátnej zástavy. Ale jej predseda, podľa jeho vlastných slov, nie je jej údržbárom a nemá na starosti vešanie zástav. A keďže sa o to nikto nestaral, zodpovedný úradník si možno v dnešnej dobe nebol istý tým, zástavu ktorého štátu by mal vyvesiť, aby niečo nepokazil. Zástava teda nevisela.

Súdna rada Slovenskej republiky je podľa článkov 141a) a 141b) Ústavy definovaná:

- (1) Súdna rada Slovenskej republiky je ústavným orgánom sudcovskej legitimacy.
- (2) Predsedu a podpredsedu Súdnej rady Slovenskej republiky volí a odvoláva Súdna rada Slovenskej republiky zo svojich členov. Členmi Súdnej rady Slovenskej republiky sú
 - a) jeden sudca volený a odvolávaný sudcami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a sudcami Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zo sudcov týchto súdov,
 - b) ôsmi sudcovia, ktorých volia a odvolávajú sudcovia ostatných súdov vo viacerých volebných obvodoch, ktoré sa vytvárajú tak, aby na zvolenie alebo odvolanie bol potrebný porovnateľný počet hlasov sudcov,
 - c) traja členovia, ktorých volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky,
 - d) traja členovia, ktorých vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky,
 - e) traja členovia, ktorých vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky.
- (3) Za predsedu, podpredsedu a za člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. c) až e) možno ustanoviť osobu, ktorá je bezúhonná, má vysokoškolské právnické vzdelanie a najmenej 15 rokov odbornej praxe; za člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. c) až e) možno ďalej ustanoviť len osobu, ktorá nie je sudcom.
- (4) Výkon funkcie predsedu a podpredsedu Súdnej rady Slovenskej republiky je nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti.
- (5) Funkčné obdobie členov Súdnej rady Slovenskej republiky je päť rokov. Tú istú osobu možno zvoliť za predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky, zvoliť alebo vymenovať za člena Súdnej rady Slovenskej republiky najviac v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach. Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať.
- (6) Do pôsobnosti Súdnej rady Slovenskej republiky patrí
 - a) zabezpečovať plnenie úloh verejnej kontroly súdnictva,
 - b) prijímať stanovisko, či kandidát na vymenovanie za sudcu spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne,
 - c) predkladať prezidentovi Slovenskej republiky návrhy kandidátov na vymenovanie sudcov a návrhy na odvolanie sudcov,
 - d) rozhodovať o pridelení a preložení sudcov,
 - e) predkladať prezidentovi Slovenskej republiky návrhy na vymenovanie predsedu a podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, predsedu a podpredsedu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a návrhy na ich odvolanie,
 - f) predkladať vláde Slovenskej republiky návrhy kandidátov na sudcov, ktorí by mali pôsobiť za Slovenskú republiku v medzinárodných súdnych orgánoch,

g) vyjadrovať sa o návrhu rozpočtu súdov Slovenskej republiky pri zostavovaní návrhu štátneho rozpočtu a predkladať Národnej rade Slovenskej republiky stanovisko k návrhu rozpočtu súdov,

h) dohliadať, či sudca spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne po celý čas trvania funkcie sudcu,

i) vykonávať dohľad a konať vo veciach majetkových pomerov sudcu,

j) vydávať zásady sudcovskej etiky v spolupráci s orgánmi sudcovskej samosprávy,

k) ďalšia pôsobnosť, ak tak ustanoví zákon.

(7) Na prijatie uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov.

(8) Činnosť Súdnej rady Slovenskej republiky riadi a organizuje jej predseda.

(9) Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky môže predložiť ústavnému súdu návrh na začatie konania vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 týkajúcich sa výkonu súdnictva.

(10) Podrobnosti o voľbe a odvolávaní predsedu a podpredsedu Súdnej rady Slovenskej republiky, o spôsobe ustanovenia a odvolania členov Súdnej rady Slovenskej republiky, o jej pôsobnosti, o zastupovaní predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky, o organizácii a o vzťahoch k orgánom správy súdnictva a k orgánom sudcovskej samosprávy, ako aj o výkone pôsobnosti podľa čl. 141b, ustanoví zákon. Zákon tiež ustanoví volebné obvody pre voľbu a odvolávanie členov Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. b).

Čl. 141b

(1) Súdna rada Slovenskej republiky prijíma stanoviská podľa čl. 141a ods. 6 písm. b), h) a i) na základe vlastného preverovania, ňou zaobstaraných alebo od štátnych orgánov získaných podkladov a vyjadrenia dotknutej osoby.

(2) O strate predpokladov sudcovskej spôsobilosti sudcu, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne počas trvania výkonu funkcie sudcu, sa rozhoduje v disciplinárnom konaní.

Nielen medzi sudcami, odbornou, ale aj laickou verejnosťou zarezonoval výrok aktuálneho predsedu súdnej rady Prof. JUDr. Jána Mazáka, PhD., ktorým vyjadril svoju predstavu (alebo želanie?), akí sudcovia by mali byť inými sudcami zvolení do tohto ústavou kreovaného orgánu, ktorý by podľa niektorých mal predstavovať garanciu nezávislosti súdnej moci. Parafrazujúc jeho výrok, preferoval by voľbu sudcov mladšej generácie, nad ktorými nevisia tieň minulosti. Jeho bližší kontext objasnil poukazom na sudcov majúcich väzby na osobu jednej z bývalých štátnych tajomníčok ministerstva spravodlivosti, predtým kariérnej sudkyne, ktorá bola vo funkcii súčasne so súčasnou ministerkou spravodlivosti. A na väzby na jednu konkrétnu fyzickú osobu v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. A keďže do právomoci súdnej rady patrí d o h l i a d a ť, či sudca spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne po celý čas trvania funkcie sudcu, naberá takto verejne vyslovená myšlienka z úst jej predsedu hrozivejšie kontúry.

Svoju krátku úvahu k vyslovenej myšlienke o tom, aké osoby by si súčasný predseda súdnej rady želel mať v tomto orgáne, začnem priblížením autora výroku údajmi, ktoré sú o ňom prístupné širokej verejnosti na Wikipédii.

Prof. JUDr. Ján Mazák, PhD. (* 12. jún 1954, Košice) je slovenský právnik, vysokoškolský pedagóg a predseda Súdnej rady Slovenskej republiky. Bývalý predseda Ústavného súdu SR v období 2000 až 2006.

Vzdelanie získal v období 1969 – 1973 na Gymnázium Poštová 9 v Košiciach. V rokoch 1973 – 1978 na Právnickej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Po ukončení štúdií práva nastúpil v období 1978 – 1980 ako právny čakaťel Krajského súdu v Košiciach. V roku 1980 bol zvolený za sudcu z povolania, od roku 1983 pôsobil ako námestník predsedu súdu pre trestný úsek a od roku 1987 ako námestník predsedu súdu pre občianskoprávny úsek. V roku 1989 vzdal sa členstva v Komunistickej strane. V roku 1990 sa stal predsedom mestského súdu v Košiciach. Zároveň pôsobil ako vysokoškolský pedagóg na Právnickej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, kde bol v roku 1998 habilitovaný za docenta, v roku 2005 vymenovaný za mimoriadneho profesora európskeho a v roku 2007 za profesora občianskeho práva. Súčasne v období 1990 – 1998 pôsobil aj ako advokát. Od roku 1993 poradca Ústavného súdu SR, v novembri 1998 menovaný za štátneho tajomníka Ministerstva spravodlivosti SR (SOP) a podpredsedu Legislatívnej rady Vlády SR. Od roku 1994 odborný asistent na fakulte, neskôr docent (1999) a mimoriadny profesor. Od roku 2004 menovaný profesorom občianskeho práva.

Keďže predseda súdnej rady objasnil význam slova tieň minulosti väzbami na konkrétnu osobu štátneho úradníka a konkrétnu fyzickú osobu, pričom ale v čom sú tieto väzby, a na ktorých sudcov, bližšie nešpecifikoval, pre účely svojho vyjadrenia sa spoľahol na to, že poukázaním na osoby známe z mediálneho prostredia výlučne v negatívnom svetle, si poslucháči domyslia aké väzby má na mysli aj bez zbytočných faktov, a je pre všetkých jasné, čo si neželá. Takýto typ vyhlásení sa nepovažuje za odborné, vecné stanovisko, a už vôbec

nie v mene orgánu, ktoré má v štáte také významné postavenie, radíme ho do kategórie vyhlásení politických, a z tejto kategórie do podkategórie vyhlásení populistických, ktorými jeho autor realizoval (nielen?) svoju slobodu prejavu.

Vo svetle tohto vyhlásenia, osobu predsedu súdnej rady tiež nemáme hodnotiť vo svetle oficiálnej verzie životopisu zverejneného na Wikipédii. Keďže Slovensko je malou krajinou, a najmä v odborných kruhoch, medzi kolegami z jednej profesie, je všeobecne známych veľa detailov (nielen) z profesijného života a pôsobenia jeho členov, o predsedovi súdnej rady to platí tiež.

Snáď by som v tejto súvislosti pripomenula, že poslancom národnej rady v roku 2021 ležalo na srdci, aby sa napravili krivdy z minulosti napáchané komunistickým režimom, a preto sa zasadzovali, aby sa predstaviteľom bývalého komunistického režimu a niekdajších bezpečnostných zložiek znížili dôchodky. Média o tom informovali napríklad aj takto (https://www.tvnoviny.sk/domace/2031780_predstaviteľom-byvaleho-komunistickeho-rezimu-sa-znizia-dochodky):

„Koaliční poslanci pri legislatíve hovoria o zabezpečení spravodlivosti. Dôchodky týchto predstaviteľov sú podľa nich vysoko nadpriemerné, zatiaľ čo dôchodkové zabezpečenie osôb, ktoré komunistická moc prenasledovala, je veľmi nízke. Do dôchodku sa týmto osobám nebude zarátať obdobie rokov, v ktorom pracovali pre totalitný režim a jeho represívny aparát. Autori zákona hovoria, že tieto osoby mali rôzne privilégia, nadštandardné odmeňovanie, čo sa následne premietlo aj do ich dôchodkov. Odobratie benefitov v rámci dôchodkov sa má týkať aj vdov a vdovcov po týchto osobách. Schválením zmien navrhovaných výbormi sa bližšie upravuje aj minimálna suma starobného a invalidného dôchodku. O benefity majú prísť funkcionári, zamestnanci a príslušníci vymedzených vrcholových orgánov, organizácií a bezpečnostných zložiek komunistického režimu, "ktoré sa rozhodujúcou mierou podieľali na udržiavaní totalitného režimu porušujúceho základné ľudské práva a slobody".

„Navrhovaný zákon postihne najmä tých, ktorí sa podieľali na riadení a výkone politicky motivovanej represie v období komunizmu, respektíve pracovali v inštitúciách a organizáciách, ktorých hlavným poslaním bolo udržať totalitný komunistický režim pri moci za každú cenu,“ uviedla predkladateľka návrhu Anna Andrejiová (OLANO).

Zákon zarezonoval na verejnosti a nielen pozitívne. Exaktnejšou úpravou, koho tým myslí, vysvitlo, že nemienil vylúčiť sudcov pôsobiacich za bývalého režimu vo funkcii sudcu, ale tie ne minulosti ostávajú. Ak aj nebudem zbytočne odbočovať k prístupu, ktorý zvolila susedná Česká republika, ktorá ukladá sudcom povinnosť zverejniť členstvo v komunistickej strane a stranám kvôli tomu umožňuje vzniesť námietku zaujatosti, treba poznamenať, že členstvo v komunistickej strane za bývalého režimu, je pre mnohých občanov, zvlášť tých, ktorých tento režim nejakým spôsobom postihol, vážnym ťažkým minulosťou. Súčasne platí, že nie je takým ťažkým minulosťou pre všetkých. Ak chceme byť objektívni a najmä normálni, reálne zmýšľajúci ľudia, trpezlivo hodnotiaci historické fakty a politické súvislosti, vieme, že oháňať sa všeobecným klišé o ťažkých minulosťoch, k ničomu dobrému v spoločnosti nevedie. A nevedie k tomu ani politikárčenie založené na takejto rétorike.

Predseda súdnej rady za bývalého režimu nebol „len radovým“ sudcom, bol námestníkom predsedu súdu. Bol hlavným cieľom súdov za bývalého režimu aj cieľ udržať totalitný režim? Každý to vidí po svojom. A rovnako si každý vyhodnotí vzdanie sa členstva v komunistickej strane v roku 1989 a následný post predsedu súdu Mestského súdu Košice v roku 1990, ako aj to, že podpredsedom súdu sa stal už po troch rokoch od obľúčenia sudcovského talára. Predchádzajúci režim si teda vysoko vážil jeho riadiace kvality už ako mladého sudcu.

Predseda súdnej rady označil za tie ne minulosti pôsobenie sudcov za súčasného pôsobenia určitých politických nominantov na rôznych postoch Ministerstva spravodlivosti. Paradoxom je, že sudcovia, na ktorých si spomenieme na základe jeho vyhlásenia a poodhalenia kontextu, patrili k mladšej generácii slovenských sudcov a mnohí patrili k osobám, ktorí sa dostali na post sudcu z predchádzajúceho úradníckeho postu na ministerstve spravodlivosti.

Optikou súčasného predsedu súdnej rady, budú nielen všetci sudcovia menovaní prezidentom Kováčom, Schusterom, Gašparovičom, Kiskom, prezidentkou Čaputovou tie ne minulosti pre tých, ktorí sa s účinkovaním týchto prezidentov nevedeli stotožniť. Mnohí sudcovia budú nielen tie ne minulosti spájané s účinkovaním súčasnej ministerky spravodlivosti, ktorá sa netají potrebou očisty justície, organizovaním výberových konaní, kde sú preferované osoby, ktoré sú názorovo blízke súčasnej politickej elite spôsobom, ktorý sa ani nesnaží byť pred verejnosťou utajovaný, a mnohým pripomína čistky namiesto očisty. Niektoré otázky kladené na transparentných a verejnosti prístupných výberových konaniach, nijako nesúvisia s preverením odbornej pripravenosti uchádzača, ale okato pripomínajú kádrovanie uchádzačov obľúbené za režimu, kedy súčasný predseda súdnej rady zastával post podpredsedu všeobecného súdu. Účinkovanie súčasnej ministerky spravodlivosti, jej kroky a metódy, ktoré volí na presadzovanie svojich politických cieľov, môžu pre mnohých aj v budúcnosti predstavovať vážny ťažký minulosť u sudcu, ktorý dosadne na svoju stoličku „v jej dobe.“

To, že sa vedie verejná diskusia o voľbe členov súdnej rady, aj keď to bude pri súčasnej voľbe, kedy majú byť volení členovia z radov sudcov, téma primárne sudcovská, ja osobne, ako advokát, vítam.

Advokácia je jednou zložkou justície, a preto je prirodzeným záujmom advokáta, ktorý so súdnou mocou profesijne žije, zdieľa svoj osud, aby súdna rada plnila svoje ústavou zverené kompetencie, rozmenené na drobné zákonom číslo 385/2002 Z. z. o súdnej rade, čo najlepšie.

Zaráža ma však, že súdna rada v období, keď si vytýčila najambicióznejšie plány ohľadom zlepšenia jej fungovania najmä vo vzťahu k politickej nezávislosti, zvolila spomedzi svojich členov za predsedu práve politického nominanta, bývalého, nie aktívneho sudcu. Do volieb predsedu súdnej rady aktívne zasiahla aj ministerka spravodlivosti, ktorá „odporúčala“ voľbu tohto kandidáta, dokonca bol jediným kandidátom na tento post. Potom, ako sa predchádzajúci členovia súdnej rady vzdali svojich funkcií po súkromnom telefonickom rozhovore s ministerkou spravodlivosti, vyvoláva vo mne, ako nestrannom pozorovateľovi, takto prebiehajúca voľba rozpačité pocity.

Pritom predseda súdnej rady má veľmi významné kompetencie.

Keď zohľadníme, zmenu ústavy v článku 141b odsek 5) doplnením znenia „Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať.“, a to, že predsedu súdnej rady volia a odvolávajú jej členovia, vyzerá zapojenie sa politika na poste predsedu súdnej rady do verejnej diskusie výzvou, koho voliť, ako slabo maskovaná snaha ovplyvniť voľbu tak, aby si udržal svoju pozíciu.

Mimochodom možnosť odvolať predsedu, podpredsedu a členov súdnej rady pred uplynutím funkčného obdobia považujem za negovanie nezávislého postavenia tohto orgánu, ako aj účelu a zmyslu vytvorenia súdnej rady Ústavou SR, z ktorej zostala „potemkinovská dedina“ budiaca zdanie existencie právneho štátu a dodržiavanie trojdelenia moci v očiach verejnosti (aj to len časti domácej, v zahraničí nám túto zmenu vytkli) a v tomto zmysle sú peniaze vynaložené na jej fungovanie (nie jedinými) nehospodárne vynaloženými prostriedkami štátneho rozpočtu. Pripomínajú tzv. „držhubné“, aby sa zalepili ústa a oči verejnosti a otupila ich citlivosť na nástup totalitného štýlu vládnutia.

Znalci slovenskej politickej reality si len ťažko vedia predstaviť reálne nezávislé fungovanie súdnej rady, ktorá bude hájiť tie hodnoty, ktoré má, pri ústavnom rámci, ktorý jej bol daný, a autokratickom prístupe jej politického predsedu, ktorý neraz vydával vlastné politické názory a preferencie za názory súdnej rady. Z tohto pohľadu posun od politicky zablokovaného a takmer znefunkčneného orgánu, akým v minulosti tiež bola, vzbudzuje len ilúziu zlepšenia.

Ako advokát by som si predstavovala naozaj nezávislý orgán tak, že jeho riadne zvolení členovia nemôžu byť odvolateľní pred uplynutím ich funkčného obdobia, okrem obzvlášť závažného dôvodu, ktorý musí byť vymedzený ústavou (odsúdenie za trestný čin). Ak má byť politicky nezávislý, jeho predsedom nesmie byť politik, ale musí to byť nevyhnutne osoba z radov sudcov.

A čo sa týka kvalifikácie, ktorú by pre mňa, ako voliča - sudcu, mal mať môj zástupca v súdnej rade, určite by pre mňa prioritou nebol vek. Skúsenosti sú dôležité, ale dôležité sú aj schopnosti, ktoré uchádzač už prejavil a preukázal nielen pri výkone povolania sudcu, ale aj pri angažovaní sa vo veciach sudcovskej samosprávy. Jeho postoj k etickým prešľapom iných kolegov sudcov, jeho rezistencia voči tlakom zo strany politikov, médií a verejnosti vo všeobecnosti. V neposlednom rade jeho životný štýl sudcu, ktorý vedie v súkromí. Toto je horšie viditeľné u začínajúceho sudcu, ktorý síce možno nemá tieň minulosti, okrem tých, kedy bol menovaný a akou výberovou komisiou, ale nemá ani „tíne praxe“, z ktorej by bol čitateľný spôsob jeho účinkovania v súdnej rade.

Lebo korumpovaním sudcov nie je len ich podplácanie sporovými stranami, ale aj príslub kariérneho rastu za politickú poslušnosť, a tu môžu byť náchylnejšie podľahnúť práve mladšie generácie, ktoré majú väčšinu kariéry pred sebou.

A keď sa pozrieme na celkové zloženie súdnej rady, musím poznamenať, že veľký počet politických nominantov v súdnej rade prospeje jej nezávislej kontrole „zvonka“ jedine vtedy, ak budú mať tieto osoby na pamäti, že ich úlohou nie je presadzovať „politiku, ideológiu a náboženské cítenie vládnej strany“ v súdnej rade, ale nezávislosť, nestrannosť a profesionalitu súdnictva.

Autor: Viktória Hellenbart

UniCup: Záver univerzitnej ligy je na spadnutie. Ktoré tímy zabojujú v grandfinále Prestige League? [🔗](#)

📅 14. 1. 2022, 9:25, Zdroj: hernazona.aktuality.sk [🔗](#), Vydavateľ: Ringier Axel Springer, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 32 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 Eur

Elita slovenských univerzitných e-športových tímov bude cez víkend bojovať o titul.

Do záverečnej fázy hier League of Legends a CS:GO sa prebojovali hráči zo šiestich rôznych univerzít. Farby východu budú hájiť Technická univerzita v Košiciach a **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Naopak, západ bude patriť prevažne Bratislavčanom – Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská technická univerzita v Bratislave a Ekonomická univerzita v Bratislave. Tých však doplní ešte Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

Hneď v prvom zápase, ktorý predstavuje finále nižšieho pavúka, nás čaká derby západu s východom, TUKE proti EUBA.

Víťaz tohto zápasu sa posunie do následného grandfinále, kde sa už nachádza víťaz vyššej časti pavúka reprezentujúci STU. Tri najlepšie tímy si tak rozdelia finančnú výhru v hodnote 1000 eur.

Živé vysielania zápasov budú prebiehať v nedeľu 16. januára od 10.00 na Twitchi UniCupu .

Podobný scenár bude platiť aj pri hre CS:GO. Úvodný zápas však bude patriť súboju UCM s **UPJŠ**. Víťaz tohto zápasu rovnako postupuje do grandfinále.

V ňom už naňho bude prichystaný ostrieľaný tím z UK, ktorý bude obhajovať minulosezónny titul zo staršieho formátu UniCupu.

Práve tím UK sa stal rovnako prvým zástupcom, ktorý bude reprezentovať Slovensko na československom superfinále Esport University Master (EUS). Druhým zástupcom sa stane druhý finalista. Tímy budú v EUS bojovať s dvojicou zástupcov Českej republiky o prizepool 2000 eur.

Zápasy v CS:GO budú vysielané o dva dni skôr, ako tie v League of Legends, čiže si ich budeš môcť pozrieť v piatok 14. januára v čase od 15.00 na Twitchi UniCupu .

Tweetni

Kopíruj link

Autor: Mediálne partnerstvo